

ERDÉLY

Felelős szerkesztő:
RAFFAY ISTVAN

SZOCIÁLDEMOKRATA NAPILAP

Felelős kiadó:
WOLFF SANDOR

Politikai rendszerek

A világlapok hírmagyarozói szerint a második hébe lépő potsdami tárgyalásokon nyugat és kelet vetékedő politikai rendszereit kell közös nevezőre hozni, az egységet kell megteremteni és, ami a legfontosabb: Európa kenyeréről kell gondoskodni.

A Vörös Hadsereg tengerészetének ünnepsége alkalmából Sztalin marsall üzenetet intézett a szovjet tengerészekhez. „Várakozással nézek az elé az idő elé — mordolta üzenetében a marsall — amikor a hatalmas szovjet flotta új támaszpontokkal fog rendelkezni.”

Az amerikai kormány szóvivője tegnap rádióüzenetet intézett a japán kormányhoz. Feltétel nélküli megadást követelt, mert különben borzalom és halál vár a japán népre. Japán ellen nem csökkenő erővel folynak a kombinált tengeri és légi támadások. A brit flotta hadmozdulatait titokban tartják, de megállapítják, hogy eddig semmi ellenállásba nem ütköztek.

A szanfranciskói konferenciáról hazatérő Smuts tábornok Bretoniában azt az érdekes kijelentést tette, hogy: „Nem lehet nem megkülönböztetni a német népet azoktól, akik romlásba kergették népeiket.”

A szovjet kormány két repülőgépet ajándékozott Mihály királynak

BUKAREST, július 23. Tolbukin tábornagy és Szuszajkov vezérvezetés a Szövetséges Ellenőrző Bizottság állandó elnökhelyettese a bukaresti repülőtereu a Szovjetköztársaság ajándéka-képpen két sportrepülőgépet adott át Mihály királynak. A király a gépek megtekintése után a szovjet kormányának őszinte köszönetét fejezte ki.

Amerikai képviselők érkeznek Romániába

Washington, július 23. Az Egyesült Államok képviselőházának 20 tagja a közeljövőben meglátogatja az európai államokat. Utjuk során öt napig Romániában és ugyanennyi ideig Magyarországon tarózkodnak.

Olaszországnak le kell mondania afrikai gyarmatairól

LONDON, július 23. Az egyik jól értesült angol politikai hetilap azt írja, hogy Olaszország Tripolisz kivételével le kell mondjon összes afrikai gyarmatairól, mert másként a szövetségesek nem hajlandók felvenni a szövetséges nemzetek kötelékébe.

Mindenki bűnös, aki a fasizmus ügyét szolgálta

MILÁNÓ, július 23. Nenni olasz szociáldemokrata vezér, helyettes miniszterelnök Milánóban nagy beszédet mondott. Beszédében kijelentette, hogy a köztársasági államforma alapfeltétele a tiszta demokrácia. Olaszország pusztulását azok a fasizták okozták, akik az olasz népet háborúba sodorták, a királytól le a legutolsó közlegényig mindenki bűnös, aki a fasizmus ügyét szolgálta.

Fogadjuk szeretettel a hazafelé tartó felszabadítókat

Kolozsvár városán a győztes és felszabadulást hozó szovjet és román csapatok zöme fog átvonulni. Felhívást intéztek Kolozsvár város lakosságához, hogy a legnagyobb szeretettel és a legmesszebbmenő óvációval fogadja a harcból a győzelem babérijával visszatérő csapatokat.

Mindenki mutassa meg, hogy lelkét nem a régi fasiztarendszer csonkos maradványa, hanem az egymáson való segítség, egymásért való demokratikus emberi érzés s a román honpolgári tisztelet és szeretet tölti be.

Eppen azért mindenki tartózkodjék oly cselekedetektől, melyek azt a bizonyosságot szolgálják, mintha nem demokratikus érzelmektől és gondolatoktól lenne áthatva.

A mi szereletünk hasza át a harcban megedzett lelkületüket és mintegy a mi örömrőlükön keresztül élvezzék tetteik, bátorságuk és győzelmük gyümölcsét.

TIMOFI GHEORGHE
rendőrkészvezető

Kolozsvár népe lelkesülten fogadta a diadalmasan visszatérő Vörös Hadsereget

Kolozsvár, július 23. A Szabadságtér vasárnap egész délelőit tarka tömegektől hullámzott a tikkasztó melegben. Az összes szakszervezetek képviselői, az üzemi munkások, a Dermata, a vasúti zenekar, a dohánygyár munkásai, a Magyar Népi Szövetség szinzipompás tömege, a Szakszervezeti Tanács, a katonai és városi hatóságok vezetői, a főispán és az üdvözlők soraiban a tér északi oldalán készült emelvény közepén két orosz tábornok és az orosz tisztek várták a diadalmas csatából hazatérő Vörös Hadsereg lankadatlanul menetelő oszlopát.

Kilenc óra 50 perckor érkezett meg az első csapat: a gyalogos hadosztály. Az élen lengő zászlókkal meneteltek a tisztek, azután végeláthatatlan sorokban büszke paripák parádés menete és gépesített hadosztályok, könnyű tüzérektől a nehéz tüzérekig... A közönség kitörő örömmel, virágcsokorral üdvözölte a diadalmas felszabadító Vörös Hadsereg büszke katonáit. Ezek a kemény legények Sztalingrádtól — Berlinig s most győztesen vissza a békés építőmunka mezejére úgy menetelnek, hogy az ember szíve örömmel telik meg. Példát vehetünk tőlük. Példát úgy a munkában, mint a nemzetközi eszmék védelmezésében, példát abban, hogyan kell védeni körömszakadtáig azt, ami szent, ami szép: a világszabadságot, a világbékét.

A szinzipompás menet megcáfolta mindazt a hazug propagandát, amelyet még egy évvel ezelőtt is a fasizták lelkünkbe akartak lopni. A szakadatlanul hullámzó golyószórás és géppisztolyos rohamosztagok, a délcég közök lovasosztályok, a kocsikra szerelt géppuskák mellett legyelmetlenül ülő szovjet katonák, a kisportolt szovjet ápolónők, az égnek meredő Sztalin-orgonák bizonyosságát adták annak, hogy öntudatos és eltökélt szándéku népe van a Szovjetbirodalomnak, mely kész volt a legnagyobb véráldozattal számunkra is meghozni a várvavárt felszabadulást.

1945 július 22-ike emlékezetes nap marad mindörökké Kolozsvár térsádelmának. Ezen a napon a záporozó virágcsokor és a szívből jövő éljenzés mindazt bizonyította, hogy mi — minden ellenséges propaganda ellenére — igenis vártuk a felszabadulást és halásak vagyunk érte a szovjet népek és minden szovjetkatonának.

Ujabb letartóztatásokat eszközölt a Néptörvényszék

Kolozsvár, július 23. A Néptörvényszék első tagozatának közvádlója, dr. Bohátel Alexandru három letartóztatási parancsot bocsátott ki. Letartóztatották Szász Rezső csikbányász lankost, aki a „Szálasi-időben” résztvett a zsidók meggyilkolásában, továbbá több zsidót a hatóság kezére adott.

Letartóztatották még Biró Lajos fugyivásárhelyi kereskedőt, aki két zsidót megölt. Mindkét áldozat munkaszolgálatos volt és az oroszokhoz akartak átszökni.

Örízetbe vették Sólyom Ilona nagyváradi lakost is, aki zsidó szülők gyermekeit jelentette fel a rendőrségen.

Feltétel nélküli megadás vár Japánra

Washington, július 23. Tegnap az amerikai kormány szóvivője rádióüzenetet intézett a japán kormányhoz és a japán néphez. Üzenetében figyelmeztette Japánt arra, hogy minden további erőfeszítése hiábaváló s felhívta, hogy feltétlenül adják meg magukat, mert különben elpusztulnak az összes japán városok, elpusztul egész Japán és velük együtt elpusztul a japán nép is. A szövetséges hatalmaknak — folytatja üzenetét — nincsenek területi kérdései. Ha Japán megadja magát, élelmiszereket látják el a szövetségesek, később a világ békéje érdekében hajlandó lesz együttműködni vele, de ha nem teljesíti követeléseit, felelősségre vonják a bűnös kormányfőfiakat, akik romlásba vitték a japán népet.

Varad, Kolozsvár, Szében és Brassón át érkezik meg Bukarestbe.

Megkezdődtek az országos Petőfi-ünnepségek

Tegnap, az orosz csapatok átvonulása után, az egyetemi sportparkban megkezdődtek az országos Petőfi-ünnepségek. A leleményesen rendezett ünnepélyen a szerencsekeréktől kezdve a legkomolyabb műsorig minden volt. Már a kora délutáni órákban a Dermata fuvószekara szórakoztatta a nagyszámú közönséget, amely nemzetiségre való különbség nélkül gyűlt össze a világszabadság köllőjének emlékünnepe. Hat óraker a Gutenberg-dalárda a műsor megnyitójaként Dely-Szabó Géza karmester vezényletével Petőfi-dalokat énekelt. „A nép nevében” című Petőfi-verset mély átérzéssel tolmácsolta Mráz Lajos. Balogh Edgár ünnepi beszédében méltatta Petőfi költészetének és nemzetközi forradalmi életének jelentőségét.

— Végre ismerjük meg Petőfit — mondotta — olyannak, amilyen volt. Ne állítsuk be jámbor családi poétaként, ne hamisítsuk meg és történelmi mondanivalóját ne tegyük érzelmes szólamokká. Az elmúlt fasizta rendszerben ezt tették és senki se ismerte kellőképpen azt a Petőfit, aki mindenkor a nép akaratából szeretne volna megteremteni az országot, a nemzetet. Ma 96 esztendő után visszatekintünk Petőfi igaz alakjára. Költésze a nemzetköziség, a forradalmi átalakulás riadója. A másoktól elszigetelődő nacionalizmus senkifől sem állott távo'abb, mint Petőfi Sándortól, aki a magyar jövőt a népjogokra kívánta felépíteni és a nemzeti függelenséget a világszabadság távlatai között látta meg.

„Föltámadott a tenger” — írta Európa népeiről. A 96-ik halálévfordulón Nemes Katalin ezt a verset nagy igyekezettel és tehetségesen adta elő. — A Székely Alkalmazottak népi táncait óriási siker koronázta. „A 19-ik század költői” című Petőfi verset Kozma Ilona szavalta. — Buzogány Jenő harisnyás székely méla tilinkóján János vitéz fülbemászó dalai szállottak a közönség szívébe. Ezután a Józsa Béla Athenaeum kórusa Kodály-dalokat énekelt. Közben Petőfi-verseket szavaltak Sós Józsefné és Bartha Magduska, akinek szavai: „A rab” a műsor fénypontja volt. Keves képzett szavalművész tolmácsolta volna lelkesebben ezt a kitünő költeményt. A műsor befejezőjeképpen a Dermatazenekar indulókat játszott.

Magyarul is lehet táviratozni

Bukarest, július 23. A minisztertanács határozataképpen magánfelek postai küldeményekben a rendeltetési hely román elnevezését kötelesek használni, de csak latin betűkkel. Rejtjelezett közleményeket magánosok nem használhatnak. A rendelkezés ellen vétők postai küldeményeit nem továbbítják, a rejtjeles üzenetek küldőit pedig hadbíróság elé állítják. A Magyar Népi Szövetség közbenjárására a nemzetiségi minisztérium közölte, miszerint a posta vezérigazgatósága rendeletet adott ki, melynek értelmében az ország területén élő nemzetiségek nyelvén fogalmazott leveleket és táviratokat a postahivatalok kötelesek elfogadni és továbbítani.

